VERSLAG

Vergadering
Raadscommissie Ruimtelijke Ordening en Projecten

Raadzaal

15 januari 2025

Index verslag vergadering raadscommissie Ruimtelijke Ordening en Projecten Woensdag 15 januari 2025

Algemeen

1.	Opening en vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen, toezeggingenlijst en prioriteitenagenda - Mededelingen voorzitter - Mededelingen college - Vragen n.a.v. de toezeggingenlijst en de prioriteitenagenda	3
3.	Vragen aan het college over portefeuilles Ruimtelijke Ordening en Projecten	3
4.	Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen: - GEM Crailo b.v. (vennootschap) - Uitvaartstichting Hilversum (Stichting)	3
5.	Verbetering noordelijke entree Arenapark voor voetgangers (last mile/Sportpad)	3
6.	Oordeelsvorming noordelijke entree Arenapark voor voetgangers (last mile/Sportpad)	7
7.	Beeldvorming Kredietaanvraag WKO Stationshart	9
8.	Oordeelsvorming Kredietaanvraag WKO Stationshart	12

RAADSCOMMISSIE RUIMTELIJKE ORDENING EN PROJECTEN
WOENSDAG 15 JANUARI 2025

Locatie: Raadzaal
Voorzitter: H.H. Fennema
Griffier: mw. W.G.J. Drenth

Aanwezigen bij aanvang:
fracties: Hart voor Hilversum: R.J.C. Lancé; D66: J.J.A.N. Deen; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: D.E.O. Streutker; Democraten Hilversum: R.J.H. Docter; SP: P.C.M. Vonk; PvdA: M. Bakker; ChristenUnie: B. Nanninga; Fractie Durlacher: --.
College: F.G.J. Voorink, wethouder.
.

1. Opening en vaststellen agenda
De **voorzitter**:
- opent de eerste commissievergadering van 2025 om 20.00 uur en heet iedereen welkom.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen, toezeggingenlijst en prioriteitenagenda
- **Mededelingen voorzitter**
- **Mededelingen college**
- **Vragen n.a.v. de toezeggingenlijst en de prioriteitenagenda**

Er zijn geen mededelingen en/of opmerkingen.

3. Vragen aan het college over de portefeuilles Ruimtelijke Ordening en Projecten
Er zijn geen vragen.

4. Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen:
- **GEM Crailo b.v. (vennootschap)**
- **Uitvaartstichting Hilversum (Stichting)**

Er zijn geen mededelingen en/of opmerkingen.

5. Beeldvorming noordelijke entree Arenapark voor voetgangers (last mile/Sportpad)
Woordvoerders:
fracties: Hart voor Hilversum: R.J.C. Lancé; D66: J.J.A.N. Deen; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: D.E.O. Streutker; Democraten Hilversum: R.J.H. Docter; SP: P.C.M. Vonk; PvdA: M. Bakker; ChristenUnie: B. Nanninga; Fractie Durlacher: --.
College: F.G.J. Voorink, wethouder.
Ambtelijke ondersteuning: mw. M. Koopmans.

De **voorzitter**:
- deelt mee dat het voorstel is om het benodigde investeringskrediet voor het project Sportpad vrij te geven, waarmee de noordelijke entree van het Arenapark – de ‘last mile’ voor voetgangers van het huidige station Hilversum Sportpark naar het hart van het gebied – op korte termijn, in 2025 ,wordt verbeterd;
- vervolgt dat in participatie met alle betrokken partijen een ontwerp is opgesteld;
- vermeldt dat na raadsinstemming het college een overeenkomst kan aangaan met het ROC van Amsterdam voor het deel van de route dat over diens eigendom loopt; de gezamenlijke uitvoering start dan in de zomer van 2025;
- geeft aan dat de verbetering van de route de eerste stap is in de realisatie van de gebiedsontwikkeling Sportpark;

- wijst op het voorstel om het resterende krediet vrij te geven voor het in 2025 en 2026 bouwrijp maken voor die ontwikkeling.

Insprekers
Mevrouw **Maier (omwonende)**:
- geeft complimenten voor verbetering van het gebied;
- maakt zich met name zorgen over de mobiliteit, vanwege het weghalen van meer dan driehonderd parkeerplaatsen in het gebied, waarvan een groot deel in ‘de banaan’ bij Nike, die kantoormensen gebruiken, en een aantal parkeerplaatsen achter de Dudok Arena, die sporters gebruiken;
- vraagt zich af hoe de weggehaalde parkeerplaatsen worden opgevangen en hoe het ROC, de Dudok Arena en de atletiekaccommodatie bereikbaar blijven;
- mist het verbeteren van het fietsparkeren in het plan voor gebruikers, zoals de sportvereniging en het ROC;
- suggereert aan het Kastanjelaantje meer fietsparkeerplaatsen te maken;
- wil weten hoe andere parkeergebieden beter vindbaar worden;
- is benieuwd hoe deelgebruik van parkeergelegenheden straks wordt afgestemd;
- vraagt welke toezeggingen er voor nieuwe mobiliteit zijn en of parkeren wel gefaciliteerd blijft;
- is benieuwd of is gerekend met opstoppingen op de Soestdijkerstraatweg als daar voorsorteerstroken ingekort worden om fietsers en fietsers beter over te laten steken.

De heer **Van Gastel (projectmanager ROC)**:
- is verantwoordelijk voor de renovatie van de ROC-locatie op het Arenapark, waarvan de laatste tranche het buitenterrein is;
- vindt de omgeving een beetje verrommeld;
- vraagt om looproutes om het ROC beter aan te pakken en met de gemeente te kijken naar een gezamenlijk groenplan, ten behoeve van een mooie leef- en verblijfsomgeving.

De heer **Stoop (public affairs manager ProRail voor Utrecht en het Gooi)**:
- onderhoudt sinds 2017 de contacten op ambtelijk niveau met de gemeente en is daardoor goed op de hoogte van Hilversumse ontwikkelingen die de spoorse infra raken;
- laat weten dat ProRail als infrabeheerder verantwoordelijk is voor alle infragerelateerde zaken, zoals onderhoud, nieuwbouw aan het spoor, stations- en fietsparkeervoorzieningen, vervanging van overwegen en onderhoud daaraan;
- overlegt vijf tot zesmaal per jaar bestuurlijk met de gemeente, waarbij ook NS en de provincie Noord-Holland aansluiten;
- vindt het belangrijk het voorliggende plan voor het Sportpad vast te stellen en ondersteunt dat van harte;
- memoreert dat in het bestuurlijk overleg van 2023 is besloten aan de slag te gaan met de last mile, het huidige Sportpad, wat in goede en constructieve samenwerking richting is gegeven;
- zet veiligheid op de eerste plaats; in de spits zijn er piekmomenten waarbij er veel voetgangers en studenten richting Arenapark gaan en daarbij spoor en de Soestdijkerstraatweg moeten kruisen; door de aanpak van het Sportpad wordt de veiligheid voor alle passanten verbeterd;
- optimaliseert zelf de overweg op de Soestdijkerstraatweg via het programma ‘Landelijk verbeterprogramma Overwegen (LVO)’, waarbij er meer ruimte voor langzaam verkeer komt;
- laat goede afstemming plaatsvinden tussen de projecten LVO en ‘Sportpad’ met het oog op de veiligheid;
- studeert nog op het verbeteren en optimaliseren van het noordelijk gelegen perron van het Station Sportpark en de toegankelijkheid daar naartoe;
- geleidt de voetgangersstroom beter naar de officiële looproute richting Station;
- vindt het belangrijk dat het risicoprofiel verbetert en dat is ook zo; de last mile is een veilige en aantrekkelijke route voor alle gebruikers.

Vragen commissie aan de insprekers

Het **CDA**:
- vraagt of mevrouw Mayer het had over het Sportpad of over het hele gebied van het Arenapark; mevrouw **Maier** maakte haar opmerkingen over het gehele gebied en de piekmomenten.

Democraten Hilversum:
- vraagt in welke zin er meer ruimte komt voor het langzaam verkeer; de heer **Stoop** laat de overweg niet langer dicht, maar creëert meer fysieke ruimte voor langzaam verkeer.

De **PvdA**:
- vraagt hoe ver de steun van ProRail reikt bij het ten behoeve van het verder verhogen van de veiligheid door het op de schop nemen van Station Sportpark; het gaat erom om het perron aan de noordkant gelijk te trekken met het zuidperron; de **voorzitter** meldt dat dat gaat om een toekomstig plan.

De **SP**:
- vraagt of het ROC verwacht dat het parkeren problemen zal opleveren; de heer **Van Gastel** wijst erop dat het parkeerterrein rondom het ROC-gebouw privé parkeerterrein is; met de gemeente is gekeken een optimaal plan te maken teneinde een veiliger loop- en fietsroute te realiseren, waartoe nu een voorstel voorligt om iets te doen bij de Kastanjelaan;
- heeft het idee dat de huidige parkeerplaatsen niet altijd benut worden en vraagt of de heer Van Gassel dat herkent; de heer **Van Gastel** vindt dat los van de ROC-scope staan.

GroenLinks:
- leest in het voorstel dat er maar 47 openbare parkeerplaatsen vervallen en dat er 300 openbare parkeerplaatsen overblijven; uit monitoring blijkt dat dat voldoende is en zij vraagt of mevrouw Mayer dat deelt; mevrouw **Maier** antwoordt dat de 300 parkeerplaatsen kantoorplekken zijn; voor de invoering van betaald parkeren was er sprake van parkeerdruk, wat nu iets is verbeterd; bij ROC-evenementen of sportpiekmomenten zijn de parkeerplaatsen niet toereikend en wordt er uitgeweken.

De **ChristenUnie**:
- vraagt welke onderdelen van het plan het ROC essentieel vindt voor een goede kans van slagen voor de samenwerking met de gemeente; de heer **Agarad** (namens ROC) heeft de ambitie om door de samenwerking een integraal plan voor het gebied te realiseren; de realisatie van het plan voor het Arenapark draagt volgens het ROC bij aan gezamenlijke doelen, waaronder een veilige loop- en fietsroute richting het sportpark, een eenduidige beeldkwaliteit van het gebied en een duurzame verharding; ook gaat het om vergroening van het terrein en een representatieve uitstraling daarvan.

D66:
- vraagt of de oversteek bij de spoorwegovergang aan de Soestdijkerstraatweg een onderdeel van het LVO-traject van ProRail is of onderdeel is van het voorliggende plan; de heer **Stoop** antwoordt dat ProRail verantwoordelijk is voor de oversteek over de sporen; alles daarbuiten is voor de gemeente en het project; beide liggen in elkaars verlengde en uiteindelijk krijgt men daardoor gedragsverbetering.

Beeldvormende vragen commissie
D66:
- informeert in hoeverre piekmomenten meegenomen zijn ten aanzien van de parkeerplaatsen; wethouder **Voorink** antwoordt dat uitgebreid parkeeronderzoek is gedaan; bij piekmomenten bij grote evenementen zijn er wel parkeerplaatsen tekort; invoering van betaald parkeren heeft wonderen gedaan voor het gebied en daardoor zijn er meer plekken leeg; vrijwilligers van de atletiekclub kunnen op basis van afspraken op termijn bij Nike parkeren; parkeerdrukte wordt

wel strak gemonitord en waar nodig bijgestuurd; voor normaal dagelijks verkeer is er nu ruim voldoende parkeergelegenheid op het Arenapark.

De **ChristenUnie**:
- informeert naar de bedoeling van de terugvaloptie; wethouder **Voorink** laat weten dat die van toepassing is als de raad zou besluiten het krediet niet vrij te geven; alle zaken waaraan de gemeente meebetaalt gaan dan niet door.

GroenLinks:
- herinnert aan het raadsbesluit van 19 juli 2023 om € 4,5 miljoen voor de last mile te reserveren, terwijl de investering nu € 2,3 miljoen bedraagt, zodat het project goedkoper is dan is ingeschat; wellicht kunnen € 2,2 miljoen dan besteed worden aan het gereed maken van de kavels; wethouder **Voorink** gaat het ook om conditionerende werkzaamheden, zoals bouwrijp maken en het aanleggen van een bouwweg;
- vraagt of € 2,2 miljoen een groot deel is van wat er nodig is; wethouder **Voorink** stelt dat het bedrag toereikend is voor een eerste fase.

De **SP**:
- vraagt of het eventueel verplaatsen van het station invloed heeft op het aan te leggen pad; wethouder **Voorink** bevestigt dat; het grootste deel van het werk blijft echter relevant, ook bij het verplaatsen van het station.

De **PvdA**:
- vraagt naar de invloed op het Sportpad als het nieuwe sportcomplex er niet komt; wethouder **Voorink** durft dat niet te zeggen, trekt die conclusie niet en beoogt dat ook niet; de bulk van werkzaamheden blijft ook relevant bij het totale eindbeeld van het Arenapark.

Democraten Hilversum:
- vraagt om uitleg hoe de oversteek over de Soestdijkerstraatweg veiliger wordt; wethouder **Voorink** noemt de belangrijkste verbetering van de veiligheid de komst van een middenberm, een ruime opstelplek, waarop een grote groep mensen kan wachten op auto's en bussen; ProRail realiseert bredere voet- en fietspaden;
- informeert of is overwogen om een formele voetgangersoversteekplaats te maken met een zebrapad en verkeerslichten; wethouder **Voorink** meent dat voetgangersoversteekplaatsen en verkeerslichten niet altijd helpen bij een spoorwegovergang; daaraan zitten beperkingen.

Hart voor Hilversum:
- vraagt wat de impact op het project is als de deadline zomer 2025 niet wordt gehaald; wethouder **Voorink** laat weten dat ROC de werkzaamheden graag wil doen in de zomervakantie; hij schat het risico heel beperkt in bij het niet halen van de deadline; mevrouw **Koopmans** voegt toe dat het ROC een deel op eigen terrein gaat aanbesteden; buiten het ROC-terrein besteedt de gemeente zelf aan.

Het **CDA**:
- informeert welke maatregelen op het gebied van biodiversiteit worden genomen en of die voldoende zijn; wethouder **Voorink** heeft daar met een heleboel mensen over gesproken; veel ambities op dat vlak komen terug in de inrichting.

De **VVD**:
- vraagt de raad mee te nemen in het wegvallen van 284 parkeerplaatsen vanwege het veranderen van een onlangs verworven parkeergarage in woningen. Kan de wethouder met de raad op een ander moment over in gesprek gaan; wethouder **Voorink** meldt daarover graag op een ander moment met de raad in gesprek te gaan.

D66:

- vraagt meer toelichting op € 2,2 miljoen voor het bouwrijp maken van het Sportpark; wethouder **Voorink** verwacht een eerste deel aan te pakken tussen Thebe en het spoor, waar de commerciële sportvoorziening komt; daar komt een bouwweg, moeten bomen gerooid worden en worden kabels en leidingen verlegd; het bedrag is voor de ambities niet toereikend, maar in deze hoek kan de gemeente daarmee uitkomen.
    - de **VVD** vraagt of het in dezen gaat om een meevaller; wethouder **Voorink** antwoordt dat het bedrag was gereserveerd waarvoor het is bedoeld en andere zaken in de openbare ruimte; het gaat niet om een meevaller; met het bedrag kan de gemeente in 2025 en 2026 aan de gang en is geen separaat voorstel nodig.

De **ChristenUnie**:
- vraagt wat het leggen van grijze in plaats van gele tegels betekent; wethouder **Voorink** wil toe naar een uniforme inrichting van de openbare ruimte in het gebied; financieel scheelt het best veel geld; bij de terugvaloptie blijven de parkeerplekken waar ze zijn en komen er geen wadi's.

Democraten Hilversum:
- lijkt de S-bocht om het tankstation niet meer aanwezig te zijn en vraagt of er een andere oplossing is; wethouder **Voorink** zegt van niet en zegt dat die S-bocht blijft liggen; mevrouw **Koopmans** denkt dat het plaatje verwarrend is en niet de overkant van de S-bocht laat zien; het fietspad blijft liggen;
- vraagt of het fietspad daar niet verbetert; mevrouw **Koopmans** verduidelijkt dat het fietspad om het tankstation heen ligt, zodat fietsers en autoverkeer elkaar niet hoeven te kruisen; in het stedenbouwkundig plan staat dat het tankstation in de toekomst kan verdwijnen en als dat zo is zou de aanleg anders kunnen.

6. Oordeelsvorming noordelijke entree Arenapark voor voetgangers (last mile/Sportpad)
Woordvoerders:
fracties: Hart voor Hilversum: R.J.C. Lancé; D66: J.J.A.N. Deen; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: D.E.O. Streutker; Democraten Hilversum: R.J.H. Docter; SP: P.C.M. Vonk; PvdA: M. Bakker; ChristenUnie: B. Nanninga; Fractie Durlacher: --.
College: F.G.J. Voorink, wethouder.

De **voorstel** leest het voorstel voor:
1. een investeringskrediet van € 2,0 miljoen vrij te geven voor project Sportpad, uit het hiervoor reeds in 2023 gereserveerde investeringskrediet Arenapark ('last mile') van € 4,5 miljoen, en deze investering te activeren en af te schrijven in 50 jaar;
2. een investeringskrediet van € 300.000,- vrij te geven voor de realisatie van de gemeentelijke wensen voor het project Sportpad op het terrein dat eigendom is van de ROC en dit bedrag ten laste te brengen van het krediet Arenapark van € 4,5 miljoen; en deze investering te activeren en af te schrijven in 50 jaar;
3. het resterende investeringskrediet van € 2,2 miljoen vrij te geven voor het bouwrijp maken en inrichten van de openbare ruimte in het Arenapark, ten behoeve van de realisatie van het stedenbouwkundig plan Sportpark, en deze investering af te schrijven in 50 jaar, conform de financiële verordening van de gemeente Hilversum.

De **VVD**:
- is blij met de upgrade van de entree naar het gebied en vindt de plannen er mooi uitzien;
- begrijpt integraal te moeten kijken naar de keuzes voor mobiliteit en hoe die doorwerken;
- neemt het vrijgeven van € 2,2 miljoen voor bouwrijp maken mee terug naar de fractie.

Het **CDA**:
- ziet eveneens een mooi plan voorliggen, waarmee ook andere partijen hebben ingestemd en ziet van daaruit geen enkele aarzeling om tegen te zijn;
- constateert de komst van een prachtige entree en verbetering.

Hart voor Hilversum:
- vindt een mooi voorstel voorliggen, maar tekent aan zorgen te hebben over tijdslijnen met impact op extra kosten;
- vraagt daarom tijdige updates van de wethouder.

Democraten Hilversum:
- vindt het verbreden en vergroenen van een vluchtheuvel niet echt een substantiële bijdrage aan de veiligheid; € 2,3 miljoen is dan veel geld voor een met name cosmetische ingreep;
- vindt het project wel een bijdrage aan de verbetering van het Sportpark, zodat het wel een logische stap is, maar niet de meest urgente;
- neemt het voorstel voor een definitief oordeel mee terug naar de fractie.

De **PvdA**:
- vindt het project een eerste stap naar een nieuw sportcomplex en het verplaatsen van het Station, waar nog wat onzekerheid omheen zit;
- beoordeelt het voorstel an sich en constateert dat niet alle verkeersproblemen worden opgelost, maar het betreft wel een stap in de goede richting, wat mooi is, zeker omdat samen wordt opgetrokken met het ROC.

De **SP**:
- vindt het een belangrijk plan;
- is positief over de plannen rondom het Sportpark;
- heeft geen moeite met het vrijgeven van € 2,2 miljoen voor het bouwrijp maken, wat echter veel geld is;
- wijst erop dat er al een heel brede middenberm is;
- constateert dat alle stakeholders positief;
- hoopt dat mensen betaalbaar kunnen blijven sporten en zwemmen;
- neemt het voorstel mee terug naar de fractie.

GroenLinks:
- vindt een goed voorstel voorliggen en constateert dat het plan wordt gedragen;
- noemt parkeren een aandachtspunt en zet in op goede voorzieningen voor langzaam verkeer;
- vindt de groenimpuls fantastisch;
- noemt € 300.000,- voor het ROC goed te doen;
- vindt de last mile ook een eerste stap naar een prachtig Sportpark.

De **ChristenUnie**:
- noemt het verbeteren van de entree van het Sportpark een goed plan en een verbetering;
- maakt zich een beetje zorgen over de kosten, temeer omdat het gaat om de eerste driehonderd meter, zodat er aan de last mile nog veel meer te doen is;
- wil laten bezien hoe de kosten te verlagen zijn, bijvoorbeeld door materialen toch her te gebruiken.

D66:
- vertelt ongeveer hetzelfde verhaal als de VVD;
- neemt het investeringskrediet van € 2,2 miljoen voor het bouwrijp maken van de openbare ruimte ook mee terug naar de fractie;
- vond het prettig om de publieke en niet publieke ruimte met partners met elkaar te verbinden;
- denkt dat het goed is te proberen gedrag van verkeersdeelnemers te beïnvloeden;
- benadrukt dat zaken als deelmobiliteit en fietsparkeren voor het grotere project van groot belang zijn;
- vindt het project een goede start voor het Arenaparkproject.

Debat

GroenLinks:
- vraagt of de ChristenUnie vanwege bezuinigingen een bedrag van de € 4,5 miljoen wil overhouden; de **ChristenUnie** zou het mooi vinden meer aan de last mile dan 300 meter te kunnen doen; fietsparkeren zou men wellicht ook met dat bedrag kunnen meenemen;
    - **D66** vraagt of de ChristenUnie en/of de SP nadenken over het indienen van een motie om kosten te besparen; de **SP** vindt het heel veel geld en wil met de ChristenUnie nadenken om luxe aspecten uit het project te halen; de **ChristenUnie** vindt het een mooi plan dat aansluit bij het beeldkwaliteitsplan; de vraag is dan hoeveel men een beeldkwaliteitsplan waard vindt; de huidige tegels voldoen nog en worden vervangen omdat ze niet van de goede kleur zijn; wethouder **Voorink** licht toe dat de bulk van de grijze tegels achter het gebouw hergebruikt wordt; de gele tegels zijn bedoeld om een uniform beeld voor het hele gebied te creëren; de **ChristenUnie** is gerustgesteld door het geven van een tweede leven aan tegels en wil ook weten of het gaat om duurzame aan te kopen stenen; wethouder **Voorink** antwoordt dat de aan te kopen tegels uit Nederland afkomstig zijn;
    - het **CDA** pleit ervoor het goed afgewogen voorstel ook te laten uitvoeren en niet te wijzigen; de **ChristenUnie** wil niet de samenwerking overhoop gooien, maar vindt wel dat de commissie inhoudelijk naar het voorstel moet kunnen kijken; de **SP** denkt niet dat een motie nodig is, maar wil wel nadenken over het goedkoper maken van het project; het **CDA** is het daarmee van harte eens;
    - **Democraten Hilversum** doet het deugd dat Nederlandse tegels aangekocht worden en vraagt of ze goedkoper zijn dan de Portugese tegels van de Kerkbrink; mevrouw **Koopmans** weet dat de allerbeste stenen in het kader van duurzaamheid zijn uitgezocht, die ook in de toekomst leverbaar blijven.

Tweede termijn insprekers
Mevrouw **Maier**:
- vindt het goed te horen dat iedereen goed naar het voorstel heeft gekeken;
- kan zich voorstellen halfverharding toe te passen in delen waar het niet zo druk is;
- oppert de gedachte aan de zijde van de Gooische Atletiek Club bij het Kastanjelaantje fietsparkeerplaatsen bij te maken, die nu niet meer toereikend zijn bij betaald parkeren;
- suggereert de leemte in parkeren beter te verbinden aan het gebied van de Dudok Arena en beter zichtbaar te maken vanaf de Diependaalselaan;
- wil aan de kiss & ridezone van het station een update laten geven.

De heer **Van Gastel**:
- licht toe dat het ROC op eigen terrein € 1,5 miljoen vanwege beeldkwaliteit gaat investeren om een integraal geheel te realiseren;
- heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan en is ook voor hergebruik van materialen;
- is bereid om een stuk van het grondgebied te ruilen om een fiets- en voetgangerspad aan te leggen;
- is ook kostenbewust en besteedt strak aan.

De heer **Stoop**:
- vindt het goed te horen dat veiligheid leeft;
- vindt het doorlopen proces mooi.

Advisering aan de raad
VVD, DH, SP en **D66** geven aan het onderwerp nog met de fractie te willen bespreken, waarvan afhankelijk is of wel of geen debat in de raad nodig is.

D66 maakt een voorbehoud op de financiën en overweegt daarover een amendement in te dienen.

De **voorzitter** meldt dat het wellicht mogelijk is het voorstel zonder debat te agenderen, tenzij een motie of amendement wordt aangekondigd.

7. Beeldvorming Kredietaanvraag WKO Stationshart

Woordvoerders:
Fracties: Hart voor Hilversum: R.J.C. Lancé; D66: J.J.A.N. Deen; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: hr. Van der Meulen; Democraten Hilversum: D. Degives Más; SP: P.C.M. Vonk; PvdA: C. Bakker; ChristenUnie: B. Nanninga; Fractie Durlacher: --.
College: F.G.J. Voorink, wethouder.
Ambtelijke ondersteuning: M. Koolhaas en J.W. Humme.

De **voorzitter**:
- leidt in dat de duurzaamheidsambities van het project Stationshart hoog zijn en om deze te kunnen realiseren een Warmte-Koude Opslag (WKO) volgens het voorstel het voor de hand liggende systeem is;
- deelt mee dat één collectief bodemenergiesysteem voor de zeven bouwkavels in het Stationsgebied tezamen op basis van betaalbaarheid, duurzaamheid en beschikbare ruimte het meest geschikt is; om dit systeem (tijdig) te kunnen realiseren is het voorstel te investeren in de aanleg van een collectieve WKO-installatie in het Stationsgebied.

De **VVD**:
- informeert naar onderliggende informatie waarom een WKO-installatie het beste zou zijn; wethouder **Voorink** heeft alle zeven mogelijkheden uitgebreid onderzocht; WKO kwam als beste uit de bus; hij verklaart zich bereid alle varianten voor de raadsvergadering nader te laten vergelijken;
- vraagt of die vergelijking inclusief de kosten van de bewoners van panden is; wethouder **Voorink** bevestigt dat.

Het **CDA**:
- wil weten hoe het tijdig vinden van het warmtebedrijf voor de aanleg van een collectief systeem in verhouding staat tot het provinciaal onderzoek naar governance voor een publiek warmtebedrijf, dat zekerheid van slagen voor het project kan bieden; wethouder **Voorink** laat weten dat dat onderzoek loopt, maar sprake is van een tijdklem, omdat al uitvragen zijn gedaan voor de aanleg van een fietsenkelder e.d.
- de **SP** informeert naar de kans dat de aanbesteding voor een WKO mislukt; wethouder **Voorink** maakt zich daarover geen zorgen.

Hart voor Hilversum:
- is benieuwd hoe het college weet dat ontwikkelaars individueel bodemenergiesystemen monobronnen in plaats van alternatieven aanleggen; wethouder **Voorink** antwoordt dat ontwikkelaars nog niet bekend zijn en er geen ruimte voor hen is om hun eigen voorziening aan te leggen; dat maakt dat er mogelijk geen inschrijvingen op die blokken gaan komen, omdat verwarmen en koelen dan ingewikkeld wordt, wat een van de belangrijkste redenen is om het collectief te doen; de kans is aanzienlijk dat het niet lukt deelgebieden te ontwikkelen als men het niet collectief insteekt.

Democraten Hilversum:
- vraagt om de marktconsultatie met de raad te delen; wethouder **Voorink** zegt dat toe.

De **PvdA**:
- vraagt om een uitgebreidere exegese over eigendom en beheer van het systeem; de heer **Koolhaas** zoekt de eigendom nog uit en dat moet bekend zijn voordat de aanbesteding start; de gemeente wil zoveel mogelijk beheer en onderhoud laten liggen bij het warmtebedrijf, maar niet dat het volledige eigendom daar komt te liggen; een mogelijkheid is het eigendom te splitsen in het economisch eigendom voor het warmtebedrijf en het juridisch eigendom bij een op te richten vve voor alle bouwblokken of voor de gemeente; dat laatste heeft het voordeel

van meer flexibiliteit en zeggenschap voor de gemeente, wat voor de toekomstbestendigheid een voordeel is;
- vraagt hoe de terugbetaling van € 1,8 miljoen vorm krijgt; wethouder **Voorink** antwoordt dat de ontwikkelende partijen van de bouwblokken en panden zorgen voor terugbetaling van een evenredig deel.

De **SP**:
- informeert of is gekeken naar het oprichten van een gemeentelijk energiebedrijf; wethouder **Voorink** heeft daarnaar ook gekeken, wat best een te verkennen optie is voor de toekomst.

GroenLinks:
- weet dat volgens de nog niet vastgestelde Wet publieke warmte minstens 50% van dergelijke systemen in publieke handen moet blijven, waarbij de gemeente een regierol heeft; gevraagd wordt of de € 300.000,- aan juridische kosten ook aan ontwikkelaars wordt doorberekend; wethouder **Voorink** antwoordt dat de gemeente die voor eigen rekening neemt, omdat die niet mogen worden doorbelast.

De **ChristenUnie**:
- begrijpt dat inwoners niet kunnen overstappen naar een andere leverancier en vraagt waar mensen terechtkunnen als ze niet over de service tevreden zijn; wethouder **Voorink** weet dat ze voor elektra wel kunnen overstappen, maar niet voor warmte; de wetgever stelt daarvoor spelregels en daarbij horende tarieven vast.

D66:
- vraagt wat de verwachte doorlooptijd van de aanbesteding is; de heer **Koolhaas** heeft in principe een contract van tweemaal vijftien jaar voor ogen; er is een optie om na vijftien jaar te verlengen.

Het **CDA**:
- informeert naar de wijze waarop de stroomaansluiting is meegenomen, gezien de problemen met netcongestie; wethouder **Voorink** voorziet bij het plan voor het Stationsgebied ook in elektra; de voorliggende oplossing vraagt het minst aan elektra;
- gaat het erom dat de WKO-installatie aangesloten moet worden wat heel veel stroom kost en vraagt of die ruimte er is; wethouder **Voorink** heeft dat goed laten bekijken en dat zou heel goed kunnen; de heer **Koolhaas** vindt het wel een aandachtspunt dat die stroomaansluiting er komt; de gemeente is daar nog druk mee bezig, maar dat is overal een aandachtspunt.

Democraten Hilversum:
- vraagt wat het plan voor een particulier warmtebedrijf aantrekkelijk maakt om erop in te schrijven; wethouder **Voorink** wijst erop dat de gemeente een deel van de voorfinanciering doet en dus risico draagt;
- begrijpt dat de gemeente de regierol pakt, wat de aantrekkelijkheid groter maakt.

De **PvdA**:
- vraagt hoe eigenaarschap wordt vormgegeven; wethouder **Voorink** zal daarover na een raadsbesluit en aanbesteding informeren.

GroenLinks:
- vraagt of afdoende is vastgelegd dat subsidie ook echt ten goede komt aan huurders of kopers en niet aan de bouwkosten; wethouder **Voorink** meent dat de subsidiegever daarvoor aandacht zal hebben; subsidies helpen wel om tot een haalbare businesscase te komen.

D66:

- vraagt of de WKO duurzamer is dan individuele systemen; wethouder **Voorink** bevestigt dat; wat men gaat aanleggen is ruim voldoende voor de ambities in het gebied; andere grootgebruikers kunnen later ook op de collectieve voorziening aansluiten.

De **VVD**:
- vraagt wat de beheer- en onderhoudskosten zullen zijn, die worden opgehaald bij de inwoners; wethouder **Voorink** laat weten dat hoe meer gebruikers er zijn, hoe lager de bijdragen zullen zijn;
- vraagt of de WKO over dertig jaar vervangen moet worden en de gemeente daarvoor aan de lat staat; wethouder **Voorink** heeft begrepen dat het deel ondergronds 80 jaar mee kan gaan; bovengrondse pompen gaan korter mee, maar zitten niet bij de gemeente.

Hart voor Hilversum:
- informeert naar de kosten-batenanalyse voor het collectieve systeem; wethouder **Voorink** verwijst daarvoor naar de variantenstudie.

Democraten Hilversum:
- is benieuwd of de subsidie bij de marktconsultatie is meegenomen; wethouder **Voorink** stelt dat € 1 miljoen aan subsidie niet doorslaggevend zal zijn, maar wel kan helpen; het gaat om subsidie voor de voorziening in gebouwen en niet voor het WKO-deel.

8. Oordeelsvorming Kredietaanvraag WKO Stationshart
Woordvoerders:
fracties: Hart voor Hilversum: R.J.C. Lancé; D66: J.J.A.N. Deen; VVD: mw. H.M.G.J. van de Linde; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: hr. Van der Meulen; Democraten Hilversum: D. Degives Más; SP: P.C.M. Vonk; PvdA: C. Bakker; ChristenUnie: B. Nanninga; Fractie Durlacher: --.
College: F.G.J. Voorink, wethouder.

De **voorzitter:**
- wijst op het voorstel om een gedeeltelijk rendabel krediet van € 1.800.000,- beschikbaar te stellen en vrij te geven voor de aanleg van een warmte-koude opslag (WKO) installatie in het Stationsgebied en de kapitaallasten te verwerken in de Voorjaarsnota 2025.

D66:
- wil laten investeren in publieke warmtesystemen, maar gaat het om een lastige businesscase die te maken heeft met een transitie; warmte is echter altijd nodig;
- vindt het goed een nieuwe warmtewet niet af te wachten, maar proactief aan de slag te gaan;
- staat positief tegenover het voorstel, vanwege de meest duurzame optie met mogelijkheden om ook andere gebouwen van warmte te voorzien;
- blijft graag geïnformeerd over de voortgang, ook gelet op de mogelijke meekoppelkansen.

De **ChristenUnie**:
- is blij met het initiatief gezien de grote potentie van bodemenergiesystemen en aqua-energie;
- wil een duidelijk beleid hebben over wanneer men wel en niet kiest voor een collectieve aanpak en de voorwaarden daarvan;
- informeert wanneer het overduidelijk is dat een collectieve techniek de beste oplossing voor de buurt is;
- stelt dat het voor de andere inwoners oneerlijk kan voelen dat ze geen collectief systeem krijgen.

GroenLinks:
- is blij met het voorstel en vindt het systeem het meest voor de hand liggend, maar tegelijkertijd is het pionieren vanwege het onontgonnen terrein;
- is erg tevreden met het door de gemeente pakken van de regierol en haar proactiviteit op de Wet collectieve warmte;

- kan zich een vergelijkbaar WKO-initiatief op het Arenapark voorstellen.

De **SP**:
- is razendenthousiast over het voorliggende plan over het buurtenergiesysteem en proeft hierover ook meer enthousiasme bij andere fracties en het college;
- is bereid om hiervoor risico's te nemen;
- vindt het een goed idee om het systeem in eigen beheer te nemen en raadt aan daartoe te kijken in Groningen, waar een eigen energiebedrijf is opgericht;
- adviseert positief.

De **PvdA:**
- is een fel voorstander van dit type warmtenetten, dat bijdraagt aan de warmtetransitie;
- denkt dat de investering uiteindelijk door de inwoners betaald zal worden;
- vindt het eigenaarschap nog niet helemaal duidelijk en is blij met de toezegging om daarover nader geïnformeerd te worden.

Democraten Hilversum:
- is het duidelijk dat WKO de beste oplossing is, maar dat staat of valt bij het inschrijven van een particulier warmtebedrijf;
- staat positief tegenover het voorstel, maar is wel benieuwd naar de marktconsultatie en het onderzoek naar alternatief;
- sluit zich bij de andere fracties aan.

Hart voor Hilversum:
- vindt het voorstel vol zitten met zorgen, kanttekeningen en onzekerheden;
- mist nog belangrijke documenten waarop de besluitvorming heeft plaatsgevonden;
- vindt het eigenaarschap en de businesscase, evenals de consumentenbelangen, renteontwikkelingen en haalbaarheid voor ontwikkelaars onduidelijk.

Het **CDA**:
- staat voor slimme en duurzame ontwikkelingen en staat positief tegenover het voorstel;
- ziet nog wel een risico of er ruimte is op het stroomnetwerk, dat echter aandacht heeft.

De **VVD**:
- kan het echte kostenplaatje niet beoordelen en vindt dat van belang om ambities te meten;
- schort haar oordeel op totdat de uitwerking bekend is en vast te stellen is hoe WKO zich verhoudt tot gas.

Debat
De **PvdA**:
- meent dat gasaansluitingen niet meer mogen; de **VVD** zag ook die optie afgewogen en hecht eraan verantwoordelijkheid te nemen voor genomen besluiten.

De **SP**:
- vraagt of de PvdA ervoor voelt om veel meer in eigen beheer te nemen als overheid; de **PvdA** voelt daar zeker voor, zeker als er geen alternatieven zijn.

De **ChristenUnie**:
- vraagt of de VVD wil uitgaan van de referentiesituatie dat elk flatgebouw een eigen warmtepompinstallatie krijgt; de **VVD** wil dat niet en stelt dat politici collectief keuzes hebben gemaakt over wat aan het gas mag blijven; gas is als referentiescenario onderdeel van de vergelijking, wat ook van belang is, omdat inwoners kan worden uitgelegd dat die optie er wel degelijk was; wellicht moet men bij bepaalde bouwprojecten toch een gasstelsel aanleggen; men moet namelijk reëel zijn over duurzaamheidsambities;

- **D66** wijst erop dat nieuwe gebouwen vanaf 1 juli 2018 geen gasaansluiting meer mogen hebben; de **VVD** wijst op mogelijke uitzonderingssituaties daarop; zij wil kritisch blijven op keuzes, ook gezien de enorme netcongestie en dat elektriciteit niet de enige oplossing kan zijn;
- **D66** constateert dat de VVD wil blijven hangen in het verleden;
- **Democraten Hilversum** wil wel alternatieven blijven zien, zodat het vertrouwen toeneemt; **D66** ontkent dat ook niet en wil ook transparantie, maar verzet zich tegen hele woonblokken te bouwen die op gas worden aangesloten;
- de **VVD** vraagt of bij duurder zijn van WKO een reëel gesprek kan worden gevoerd over de consequenties, waar ook een kostenplaatje hoort.

De **SP**:
- vraagt of de ChristenUnie meer eigen regie wil laten nemen; de **ChristenUnie** overweegt daarover een motie;
- **GroenLinks** kan zich daarin vinden, maar denkt dat er landelijk beleid aankomt; bij WKO loopt de gemeente al daarop vooruit; de kosten voor de bewoner moeten ook haalbaar blijven;
- **Democraten Hilversum** zag in de Transitievisie Warmte staan dat het college een voorstel daarvoor moet doen als dat de beste oplossing is; de **ChristenUnie** vindt het de vraag wanneer het duidelijk is dat zo'n collectieve voorziening nodig is; er zou daarnaar wat actiever gekeken moeten worden; zij wil dat van het voorliggende project wordt geleerd, zodat kennis over Hilversum kan worden uitgerold.

Advisering aan de raad
Hart voor Hilversum wil eerst toegezegde informatie zien eer tot advisering te komen.

De **VVD** en **Democraten Hilversum** maken een voorbehoud.

Het **CDA**, de **PvdA, GroenLinks, D66** en de **SP** adviseren zonder debat.

De **SP** en **CU** overwegen een motie in te dienen over de Transitievisie Warmte.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.12 uur.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 29 januari 2025,

de griffier,	de voorzitter,
drs. G.C.I. Kager	dr.ir. G.M. van den Top.